

OCENJEVANJE PRI PREDMETU SOCIOLOGIJA šolsko leto 2023/24

Ocenjevanje in merila za ocenjevanje znanja so določena v skladu z/s:

- Pravilnikom o ocenjevanju znanja v srednjih šolah,
- šolskimi pravili ocenjevanja znanja II. gimnazije Maribor.

Minimalni standardi znanja predstavljajo stopnjo znanja, spretnosti, veščine ali kakovost dosežka, potrebnega za pozitivno oceno. Določa jih učni načrt sociologije¹.

Dijak v prvem ocenjevalnem obdobju doseže minimalni standard, če:

- je pridobil vse predvidene pisne in ustne ocene in
- so vse pisne ocene pozitivne.

Dijak v drugem ocenjevalnem obdobju doseže minimalni standard, če:

- je pridobil vse predvidene pisne in ustne ocene
- so vse ocene (izjema ena) pozitivne.

Obteženost ocen: vse ocene so enakovredne.

Če ima dijak eno oceno negativno, se pri povprečju x,5 ocena zaključi navzdol na najbližje celo število. Dijaki 2. letnikov morajo imeti ob koncu šolskega leta vse tri ocene pozitivne.

Merila vrednotenja oz. ocenjevanja

V šolskem letu 2023/24 bodo dijaki 2. letnikov pridobili vsaj 3 ocene, od tega:

- dve oceni s pisnim preverjanjem znanja,
- eno oceno z ustnim preverjanjem znanja oz. s predstavitvijo seminarske naloge.

V šolskem letu 2023/24 bodo dijaki 3. letnikov pridobili vsaj 5 ocen, od tega:

- tri ocene s pisnim preverjanjem znanja,
- eno oceno s filmskim poročilom,
- eno ustno oceno.

V šolskem letu 2023/24 bodo dijaki 4. letnikov pridobili vsaj 5 ocen, od tega:

- tri ocene s pisnim preverjanjem znanja (strukturirana vprašanja, esejska vprašanja),
- eno oceno z dnevnikom bralca,
- eno oceno z ustnim preverjanjem znanja.

Dijaki bodo ustne in pisne ocene lahko pridobili tudi z/s:

- kritično analizo medijskih sporočil (filmsko poročilo),
- kritično analizo sociološkega teksta (dnevnik bralca) s predstavitvijo,
- izdelavo seminarske naloge s predstavitvijo.

---

¹ Posodobljen učni načrt, Pričakovani dosežki/rezultati, str. 18, http://portal.mss.edus.si/msswww/programi2008/programi/media/pdf/un_gimnazija/un_sociologija_gimn.pdf

Kreditne točke pri 70-urnem predmetu sociologija niso obvezne. Vendar bodo dijaki v šolskem letu 2023/24 imeli možnost pridobiti oceno iz kreditnih točk (iz najmanj treh kreditnih točk).

Aktivnosti, s katerimi bodo dijaki pridobili kreditne točke:

- domača naloga,
- kritično analizo medijskih sporočil,
- kritično analizo sociološkega teksta,
- oblikovanje kritičnega oglasa – skupinsko delo,
- izjemno sodelovanje pri pouku.

Dijak dobi 6 KT:

- Za odlično znanje tekoče snovi (dobro poznavanje in razumevanje pojmov, originalni primeri).
- Za izjemne ideje in dejavnost (originalni komentarji, angažirano in konstruktivno sodelovanje, ki kaže na poseben interes ali poglobljeno / razširjeno poznavanje sociološke problematike).

Dijak dobi 3 KT:

- Za srednje dobro znanje tekoče snovi (pomanjkljivo poznavanje in razumevanje pojmov, manj ustrezni, le 'šolski' primeri).

Dijak dobi 0 KT:

- Za neznanje ali slabo znanje tekoče snovi (brez odgovora, zelo pomanjkljivi odgovori, nesposobnost navedbe ilustrativnega primera).
- Za neznanje pri vprašanih in nalogah, zastavljenih med učnim procesom, pri čemer je imel dijak za iskanje odgovora nanj na voljo določen čas ter možnost sodelovanja s sošolci in učiteljem.

Določanje ocene iz zbranih kreditnih točk:

0 ali 3 KT: nezadostno 1

6 KT: zadostno 2

9 KT: dobro 3

12 KT: prav dobro 4

15 ali 18 KT: odlično 5

Dijaki, ki so na pisnem preverjanju znanja ocenjeni negativno, lahko oceno popravijo v ponavljalnem roku. Dijaki, ki so v ocenjevalnem obdobju negativno ocenjeni, učitelj na začetku novega konferenčnega obdobja določi datum novega ocenjevanja znanja.

Sprejemni, popravni, predmetni in dopolnilni izpiti potekajo v dveh delih, pisni del izpita in ustni zagovor. Obteženost ocen: 50% pisni izpit - 50% ustni zagovor. Pisni del izpita traja 45 do 60 minut, ustni del največ 20 minut s 15 minutno pripravo dijaka na odgovarjanje.

Seminarsko nalogo ali referat dijak izdelava v obsegu 8 - 15 strani (z opombami in viri vred). Dijak si temo naloge izbere iz vnaprej pripravljenega seznama tem. Učitelj ponudi dijaku usmerjanje k uporabi različnih lotevanj obravnave problema.

Kriteriji ocenjevanja seminarskih nalog in referatov

1. Izdelava seminarske naloge oz. referata (60%)

PODROČJE OCENJEVANJA		OCENJEVALNA LESTVICA	DOSEŽENE TOČKE
a) Urejenost naloge (20%)	Urejenost naslovnice in kazalo vsebine.	0-5	
	Jezikovna pravilnost.	0-5	
	Slikovni material (oštevilčene slike, slike, tabele z naslovi in legendami).	0-5	
	Citiranje literature in virov.	0-5	
b) Vsebina naloge (40%)	Ustreznost in natančnost obravnavane teme, poznavanje in razumevanje problema, analiziranje, sinteza in vrednotenje problema, uporabnost v praksi, vključevanje aktualnih vsebin.	0-40	

2. Javna predstavitev (40%)

PODROČJE OCENJEVANJA	OCENJEVALNA LESTVICA	DOSEŽENE TOČKE
1. Govorni nastop (jasno, jedrnato, primerno izražanje v zbornem jeziku; primernost nebesedne komunikacije; suveren, nazoren in domiselni nastop brez branja)	0-10	
2. Uporaba različnih didaktičnih pripomočkov (e-prosojnice, filmi, delovni listi, plakat)	0-10	
3. Obvladovanje snovi (obvlada podrobnosti v zvezi z nalogo, pokaže poznavanje in razumevanje predstavljene teme)	0-20	

Kriteriji ocenjevanja² pri ustnem in pisnem preverjanju znanja

Nezadostno 1 (neznanje) Dijak ne pozna ali ne razume temeljnih obravnavanih socioloških pojmov, navaja laična izkustvena in nepopolna dejstva ter informacije.
Zadostno 2 (nižja raven reproduktivnega znanja) Dijak navaja in pojasni temeljne informacije. V minimalnem obsegu zahtevanega in / ali ob podpornih vprašanih ponovi, navede, našteje, prepozna ... Ne zna navesti ustreznih primerov, razložiti snovi s svojimi besedami.
Dobro 3 (višja raven reproduktivnega znanja) Dijak uporablja sociološko terminologijo, opredeli ključne pojme, analizira in povezuje informacije, vendar pomanjkljivo. Ponovi in razume, kar je slišal oz. si zapisal ob razlagi, a zgolj šolski, neustvarjalni primeri.
Prav dobro 4 (nižja raven produktivnega znanja) Dijak jasno opredeljuje in razume sociološke pojme, informacije ustrezno povezuje in argumentira. Uporablja strokovno terminologijo. Opiše, razloži, utemelji s svojimi besedami, ilustrira na originalnem primeru, vendar prisotne občasno manjše pomanjkljivosti.

² Izdelano s pomočjo maturitetnega kataloga za sociologijo in vira: Zora Rutar Ilc, Pristopi k poučevanju, preverjanju in ocenjevanju, Ljubljana, ZRSŠ, 2003, str. 145.

Odlično 5 (višja raven produktivnega znanja):

Dijak jasno in podrobno opredeljuje in pojasnjuje sociološke pojme, navaja originalne primere, informacije ustrezno povezuje med sabo in z vsakdanjim življenjem, jasno in korektno argumentira, analizira in sintetizira, ugotovitve kritično vrednoti.

Ustno ocenjevanje

Dijaku napovemo ustno ocenjevanje vsaj teden dni pred napovedanim terminom ocenjevanja oz. dijaki v razredu sestavijo seznam glede na ponujene termine. Pri napovedanem ustnem ocenjevanju znanja opravičilo isti dan ni mogoče, vsaj en dan prej pa je.

Dijak mora v šolskem letu pridobiti najmanj **1 ustno oceno**. Dijak prejme tri vprašanja, na odgovarjanje se pripravi v 10 minutah, nato sledi ustno ocenjevanje.

Pisno oceno pridobijo dijaki na naslednji način:

2.letnik (70 ur)

Vsak dijak mora med šolskim letom obvezno pridobiti **2 pisni oceni**.

Pisne naloge bodo sestavljene tako, da bo dijakova ocena odsevala kriterije ocenjevanja.

Dijaki posamezno pisno nalogo pišejo 45 minut. Vsi dijaki oddelka hkrati pišejo dve enakovredni različici nalog (A/B). Naloge so sestavljene iz nalog objektivnega tipa in strukturiranih nalog. Vse ocene morajo biti pozitivne.

3.letnik in 4.letnik

Vsak dijak mora med šolskim letom obvezno pridobiti vsaj **3 pisne ocene**.

Pisne naloge bodo sestavljene tako, da bo dijakova ocena odsevala kriterije ocenjevanja.

Dijaki posamezno pisno nalogo pišejo 90 minut. Vsi dijaki oddelka hkrati pišejo dve enakovredni različici nalog (A/B), lahko pa pišejo vsi isto različico nalog. Naloge so sestavljene iz nalog objektivnega tipa, strukturiranih nalog in nalog esejskega tipa.

Z odlično oceno **nagradimo** tudi vsakega dijaka, ki:

- doseže zlato priznanje na državnem sociološkem s tekmovanju,
- pripravi raziskovalno nalogo in jo uspešno predstavi na tekmovanju Mladi za napredek Maribora.

Če prejme to oceno, dijaku ni potrebno pridobivati ene ustne ocene.

Pripravila: Barbara Bedenik

Maribor, september 2023